

Onderwerp: Monitor sociaal domein Wmo / Jeugd 1^e kwartaal 2015

Inleiding

Dit is de eerste monitor sociaal domein. Een paar opmerkingen vooraf.

- Het is voor het eerst dat we een dergelijke monitor maken. Voorheen was het niet tot nauwelijks mogelijk om een goed inzicht te hebben in de relatie tussen het verstrekken van zorg en voorzieningen en de kosten die hiermee gemoeid zijn. Met de ontwikkeling van het monitormodel sociaal domein gaat dit inzicht gaandeweg komen.
- In deze eerste monitor geven we vooral inzicht in de stand van zaken. Waar mogelijk onderstrepen we dat met kwantitatieve gegevens. Per kwartaal zal de monitor worden opgesteld. Daarbij spelen we in op en maken we gebruik van de ontwikkeling die landelijk is ingezet.
- Dit instrument moet groeien tot een periodieke rapportage over de ontwikkelingen op de domeinen Jeugd en Wmo. Deze rapportage over het eerste kwartaal 2015 is een begin om gaandeweg het jaar te komen tot een volwaardige rapportage. De toekomstige monitor zal zowel een kwalitatief als een kwantitatief deel bevatten.
- Voor een groot deel zijn de doelgroepen van de Wmo voor de gemeenten nieuw, hetzelfde geldt voor het domein Jeugd. De ervaringen die we dit jaar opdoen, zal worden gebruikt om verwachtingen voor komende jaren beter in te schatten.

1) Monitor Sociaal Domein

Landelijk is een monitor sociaal domein ontwikkeld door de VNG in samenwerking met KING en een aantal gemeenten. De monitor wordt ontwikkeld vanuit de informatiebehoefte van gemeenten en bevat informatie die gemeenten nodig hebben ten behoeve van horizontale beleids- en verantwoordingsinformatie. Deze monitor zal in de loop van de tijd verder worden ontwikkeld. De monitor wordt voor en samen met gemeenten ontwikkeld zodat:

- Gemeenten kunnen signaleren en kunnen (bij)sturen, beleid kunnen (her)formuleren;
- Het college van b&w de gemeenteraad en burger kan voorzien van verantwoordingsinformatie (horizontale verantwoording);
- Gemeenten kunnen leren en verbeteren door prestaties te beoordelen en vergelijken.

Deze landelijke monitor toont gegevens op geaggregeerd niveau (niet te herleiden naar een individu). De monitor bestaat uit vier elementen:

- 1) *Gebruik in het sociaal domein*: inzicht van het gebruik, stapeling van gebruik, verwijzingen, de samenloop met de Wlz en Zvw en de beweging (verschuiving en uitstroom) in de piramide van zorg en ondersteuning – van zwaar naar basis en inzicht in de kosten.
- 2) *'Early warning items'*: inzicht in de belangrijkste risicogroepen/voorspellers van zorggebruik en bieden focus waar interventies op gericht moeten worden
- 3) *Cliëntervaringen en toegankelijkheid*: inzicht van de perceptie van de dienstverlening. Betreft een subjectieve meting. Zowel voor de Wmo als voor de jeugd zijn er landelijke trajecten opgezet om het cliëntervaringsonderzoek te ontwikkelen.

- 4) Profiel gemeente/wijk/kern: geeft inzicht in (wijk)kenmerken en de opbouw van de bevolking. Hierdoor is een vergelijking tussen gemeenten mogelijk.

Deze elementen geven inzicht in de maatschappelijke beoogde effecten: bevorderen zelfredzaamheid en participatie en het voorkomen van eenzaamheid. Deze onderwerpen worden vertaald in objectieve, subjectieve en financiële indicatoren. De landelijke monitor sociaal domein wordt halfjaarlijks uitgebracht.

Voor een belangrijk deel komt deze informatie uit de gemeentelijke systemen. Momenteel wordt door de leverancier de software daarvoor ontwikkeld zodat deze tijdig gereed is voor de aanlevering per 1 juli 2015.

2) WMO

Overzicht cliëntenbestand

Voor een overzicht van het cliëntenbestand Wmo per gemeente wordt verwezen naar bijlage 1. Hier wordt volstaan met een totaaloverzicht BMW E.

BMW E

In dit kwartaal zijn de volgende voorzieningen beschikt:

Soort voorziening	Persoons Gebonden Budget	Zorg In Natura	(leeg)	Financiële toeslag	Totaal
Huishoudelijke ondersteuning	169	1.253			1.422
Vervoer	30	3.043	134	27	3.234
Woonvoorziening	17	1.347	48	4	1.416
Parkeerkaart			897		897
Rolstoel		599	34		633
Begeleiding	435	278			713
Totaal	651	6.520	1.113	31	8.315

Voor een volledig inzicht hebben we ook de gegevens nodig van de aanbieders vanuit het continuïteitsarrangement. Deze gegevens komen in het 2^e kwartaal beschikbaar.

Huishoudelijke ondersteuning, herindicaties

In het eerste kwartaal 2015 was een omvangrijk project aan de orde: de herindicatie van de huishoudelijke ondersteuning. BMW E-breed gaat het om circa 1250 huishoudens. Deze herindicatieopdracht is in BMWEDAL-verband gegund aan Scio. De herindicaties zijn intussen afgerond, de opdracht ligt nu bij de aanbieders van Huishoudelijke Ondersteuning (HO) om invulling te geven aan de beschikkingen die door de gemeenten als gevolg van de herindicaties zijn afgegeven. Evaluatie van dit project moet nog plaatsvinden, er zijn al wel een aantal leerpunten te trekken:

- *Transitie en transformatie:* met de opdracht aan Scio hebben we twee zaken onbewust in een keer willen regelen. De transitie (besparingsopgave) en transformatie (anders denken van zowel

onze inwoners als de consultants in de uitvoering en de aanbieders). Achteraf gezien is dat een heel lastige opgave geweest. De nieuwe wet en het nieuwe beleid hebben achteraf veel meer tijd nodig om te landen bij cliënten, consultants en aanbieders.

- *Opdrachtformulering en uitvoeringsprocessen:* het vertalen van dusdanig vernieuwend beleid naar de praktijk is een exercitie op zich zelf. Vooraf is niet duidelijk geweest wat de impact zou zijn van resultaatgericht indiceren en het vaststellen van de hoogte van de pgb's. Daarnaast is bij de gunning van de opdracht onvoldoende onderkend wat dit betekent voor de uitvoeringsprocessen zoals werkprocessen, beschikkingen, systemen, drukte bij Wmo-loketten, etc. Dit heeft als gevolg gehad dat er tijdens het proces van herindicaties knelpunten naar boven kwamen, die ter plekke opgelost moesten worden.
- *Slecht nieuwsgesprekken:* het merendeel van de gesprekken waren als het ware slecht nieuws gesprekken. Vooral voor mensen die van hun pgb bijvoorbeeld een zoon of dochter inhuurde voor de huishoudelijke ondersteuning en hiervoor nu het wettelijk geldende minimumloon krijgen gaan fors terug in de hoogte van hun pgb. Wanneer dit pgb ook nog als een soort van inkomensondersteuning voor zoon of dochter werd gebruikt is dit voor mensen een negatieve verandering.
- *Ervaringen met Scio:* Scio heeft binnen de hierboven aangegeven omstandigheden hun opdracht zo goed mogelijk uitgevoerd. Voor BMWEDAL zijn in totaal bijna 2600 huishoudens gesproken in ongeveer 3 maanden tijd. Signalen over kwalitatief onvoldoende rapportages zijn direct opgepakt. Scio ging er bij de uitvoering van uit dat de gemeentelijke werkprocessen al op orde waren, de gemeenten gingen ervan uit dat Scio optimaal was toegerust om deze omvangrijke opdracht in korte tijd de klaren. Verwachtingen over een weer bleken niet altijd met elkaar in de pas te lopen wat veel bijsturing vergde gedurende het project.
- *Bestuurlijke afwegingen:* het lijkt erop dat een aantal aanpassingen in het beleid en de beleidsregels nodig zijn. Na de evaluatie zullen we met nadere voorstellen komen.

Na het proces van herindicaties zijn de aanbieders aan zet.

- doordat we pas vanaf maart rapportages en beschikkingen konden sturen, lukt het de aanbieders niet om voor 1 april maatwerkafspraken te maken. In een recent bestuurlijk overleg is die termijn verlengd tot 18 mei. Tot die datum gelden de bestaande rechten op huishoudelijke ondersteuning (alleen voor die cliënten waarvan de omzetting niet eerder kan plaatsvinden).

- de aanbieders moeten obv de rapportages maatwerkafspraken maken met de cliënten. Via een resultaatfinanciering zijn contracten afgesproken om maatwerkafspraken te maken.

- Aanbieders zijn niet in alle gevallen duidelijk geweest over hoe die maatwerkafspraken worden gemaakt. Daardoor ontstond verwarring wat de nodige onrust heeft gegeven bij cliënten. Inmiddels zijn alle cliënten door de thuiszorgorganisaties per brief geïnformeerd op welke wijze de maatwerkafspraken worden gemaakt.

Begeleiding Wmo (vh. Awbz) herindicaties

Door het opheffen van de Awbz valt deze doelgroep onder de Wmo. Voor de gemeenten een geheel nieuwe doelgroep met specifieke kernmerken en problematiek. Voor de BMWEDAL-gemeenten gaat het in totaal om circa 800 huishoudens die dit jaar moeten worden beoordeeld. Bij circa 250 cliënten loopt de indicatie in de loop van 2015 af. Circa 550 cliënten hebben een langer lopende indicatie

welke in het kader van het overgangsrecht geldt tot 31 december 2015. Ook voor deze groep geldt dat eerst wordt gekeken naar de eigen kracht en het netwerk van de cliënt voordat aanspraak kan worden gemaakt op gemeenschapsvoorzieningen. Veel cliënten begrijpen dat, niettemin kost het velen een behoorlijke gewenning om in te spelen op de nieuwe situatie. Van de 250 aflopende indicaties liepen er circa 100 af in het eerste kwartaal. Mede door extra inzet is het gelukt deze cliënten tijdig te voorzien van een nieuwe beschikking.

Continuïteitsarrangement

De gemeente Groningen ontvangt als penvoerder de kwartaalrapportages van de aanbieders. De projectleider heeft laten weten half mei een totaal beeld over alle aanbieders te zullen hebben. In de monitor van het 2^e kwartaal zullen we hier verder op ingaan.

Scholing en toerusting medewerkers

Voor de Wmo-consulenten zijn de veranderingen groot. De beleidskaders zijn in december 2014 vastgesteld waarmee in januari 2015 moest worden gewerkt. Het kost tijd om deze veranderingen goed te verankeren in de werkwijze.

In BMW-verband zijn de werkprocessen identiek ingericht zodat de medewerkers bij elkaar te rade kunnen gaan en gebruik kunnen maken van elkaars expertise. Daarnaast is BMW-breed een scholingsprogramma opgezet waar momenteel uitvoering aan wordt gegeven.

Gezien het grote aanbod van nieuwe specialistische werkzaamheden is ook aanvullende externe inzet nodig in 2015.

Bezwaren en klachten

De nieuwe beschikkingen, zowel bij huishoudelijke ondersteuning als bij begeleiding Wmo, komen in veel gevallen niet overeen met wat cliënten gewend waren of wat ze verwachtten. Los van het feit of dit het gevolg is van beleidskeuzes, kunnen cliënten in bezwaar gaan indien zij menen dat de geboden zorg niet adequaat is. Een beperkt aantal bezwaren c.q. klachten is ontvangen. Op dit moment kan nog niet worden overzien of dit een substantieel aantal wordt.

3) JEUGD

De toegang tot de jeugdhulp is in BMW-verband neergelegd bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Afspraken zijn vastgelegd in het operationeel plan en in contracten. Onder verantwoordelijkheid van de gemeenten vindt het regulier casemanagement plaats in de basisteams van het CJG. Het Multidisciplinair Overleg (MDO) van het CJG adviseert in samenspraak met de expertpool of iemand in aanmerking komt voor intensieve ondersteuning of een PGB. De Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) heeft de intensieve en flexibele ondersteuning voor alle Groninger gemeenten ingekocht. Het administratieve proces is deels belegd bij het CJG en deels bij de gemeente. Uit oogpunt van efficiency worden de administratieve taken voor BMW uitgevoerd bij de gemeente Winsum.

Overzicht cliëntenbestand

Voor een overzicht van het cliëntenbestand Jeugd per gemeente wordt verwezen naar bijlage 2. Het overzicht geeft het aantal jeugdigen weer die per basisteam zijn besproken. Dit kunnen zowel nog lopende als afgesloten dossiers zijn.

Onderstaand is een totaaloverzicht van het aantal ouders dat in de vier basisteams van het CJG is besproken, wie de verwijzers zijn, hoe vaak de flexibele ondersteuning is ingeschakeld en hoe vaak er vanuit de basisteams gebruik is gemaakt van de expertpool.

BMWE

Type Zorg	Categorieën jeugd	Aantallen
Aantal ouders besproken in het basisteam		211
Aanmelders/verwijzers	Ouders/jeugdigen	46
	Onderwijs	12
	Huisartsen	3
	Hulpverlenende instelling	86
	Overig	35
Aantal jeugdigen dat gebruik maakt van flexibele ondersteuning	Inzet spoedzorg, gezinsbegeleiding Hulp bij dislexie	21
Aantal keer gebruik gemaakt van inzet expertpool		25

Daarnaast zijn er nog de circa 1.200 jeugddossiers die onder de verantwoordelijkheid van de BMWE gemeenten vallen. De informatie die we daarvan hebben overgedragen was onvolledig. Er zijn maatregelen genomen om de kwaliteit van de informatie te verbeteren (zie hier verder bij 5) ICT, jeugdapplicaties) waardoor naar verwachting de monitor over het 2^e kwartaal dit inzicht wel geeft.

Proces beschikken Jeugd

Lering trekkend uit de werkwijze in het eerste kwartaal zijn we tot de conclusie gekomen dat het werkmodel CJG en het werkproces beschikken jeugd aanpassing behoeft. In het tweede kwartaal zullen verbeteringen worden aangebracht die ertoe leiden dat het werkproces van zorgtoewijzing t/m beschikking op een adequate manier is belegd en geborgd.

Uit de analyse en gesprekken met alle betrokkenen en het huidige contract CJG komt naar voren dat de werkelijkheid complexer en weerbarstiger is dan voorzien. We houden de werkprocessen tegen het licht en stellen op basis daarvan een aangepast uitvoeringsplan Jeugd op. In de eerdere planvorming en de tot nu toe geformuleerde opdrachten voor de transitie en transformatie is het blikveld vooral vanuit beleid geformuleerd, het komt nu juist aan op de aansluiting van beleid op de uitvoering en de processen in de bedrijfsvoering. Het nieuwe uitvoeringsplan gaat bijdragen aan het volledig transitieproof maken van het uitvoeringsmodel en de transformatiethema's voor 2015.

Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG)

De Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) koopt namens alle Groninger gemeenten de intensieve - en de flexibele ondersteuning in. Ook is zij verantwoordelijk voor de expertpool. De RIGG levert over deze ondersteuning informatie aan. Hierbij gaat het over het aantal kinderen in zorg, welk type zorg er is geleverd, hoeveel trajecten zijn gestart en gestopt en wat zijn de kosten die de zorg met zich meebrengt. Tevens levert de RIGG geabstraheerde informatie over ontwikkelingen en tendensen in de jeugdzorg, over het functioneren van de zorgaanbieders, over het ontstaan van innovatieve diensten en over de stand van zaken m.b.t. de transformatie.

Door de beperkte werking van het landelijke berichtenverkeer en het feit dat de overdracht van gegevens (van alle kinderen in zorg) nog niet is afgerond, is het nog niet mogelijk om het Dagelijks Bestuur van het RIGG én de gemeenten van goede rapportages te voorzien. De inschatting bij het RIGG is dat (management)informatie pas na het eerste halfjaar goed mogelijk is. Naar verwachting worden pas na het tweede kwartaal 2015 de eerste rapportages gepresenteerd. Ten aanzien van de gegevens voor het CBS is de verwachting dat de eerste bruikbare monitor pas eind 2015 of zelfs in 2016 opgeleverd kan worden.

4) Sociale VerzekeringBank / PersoonsGebonden Budget

De SVB is verantwoordelijk voor de uitbetaling van de persoonsgebonden budgetten, zowel voor jeugd als wmo. Dat heeft geleid tot een omvangrijke administratieve operatie die niet zonder problemen is verlopen. Deze problematiek bij het SVB is breed in de media aan de orde gekomen. Met tijdelijke maatregelen heeft de staatssecretaris willen bewerkstelligen dat pgb-houders tijdig over een voorschot kunnen beschikken om uitvoering te kunnen geven aan hun pgb. Deze tijdelijke maatregelen gelden tot 1 juli 2015 mits dit bestaande pgb-houders zijn. Voor nieuwe pgb-houders zal de gemeente tijdig beschikkingen moeten afgeven.

Op initiatief van de Staatssecretaris is het landelijk Ondersteuningsteam Decentralisaties (OTD) ingezet om de problematiek bij het SVB te helpen oplossen. Er is een Herstelplan PGB opgesteld wat erin voorziet dat de problematiek bij het SVB per 1 juli 2015 is opgelost. Naast herstel bij het SVB zullen ook gemeenten te maken krijgen met deze hersteloperatie. Op dit moment worden deze herstelwerkzaamheden uitgevoerd om op 1 juli 2015 op orde te zijn.

5) ICT

De 3D-operatie toont aan hoe essentieel het is dat onderliggende systemen op orde zijn, goed werken en goed op elkaar zijn aangesloten. Veel partijen die voorheen niet of nauwelijks met elkaar van doen hebben, moeten nu met elkaar samenwerken en gegevens uitwisselen. Er is in 2014 veel gebeurd aan voorbereidingen, maar er zijn nog veel vervolgacties nodig om processen beter te stroomlijnen, verbindingen met landelijke voorzieningen te optimaliseren en de samenwerking met het RIGG door te ontwikkelen.

Jeugdapplicaties

PinkRoccade

BMWE hebben gekozen om voor de uitvoering van de Jeugdwet een eigen applicatie aan te schaffen. In lijn met de applicaties voor Werk, Inkomen, Zorg en Onderwijs zijn deze allen onderbracht in de Suite van PinkRoccade, Civision-Samenlevingszaken. Deze applicatie is per 1 januari 2015 in basis gereed gemaakt.

De bestanden met jeugdigen met een lopende indicatie in 2014 die middels het overgangsrecht vanuit het Rijk naar de gemeenten zijn overgedragen, bevatten te weinig informatie (waren onvolledig) om geautomatiseerd te kunnen inlezen. Dit zou betekenen dat er 1.200 jeugddossiers (BMWE totaal) handmatig moesten worden ingevoerd. Het RIGG heeft voor de gehele provincie (12.000 jeugdigen) deze bestanden verrijkt met informatie (1. via Basisregistraties wanneer mogelijk, vervolgens 2. in overleg met Burgerzaken van de desbetreffende gemeente bij bijzondere gezaghebbersituaties en door 3. gegevens te combineren om een missend veld te vullen met informatie). Dit heeft geleid tot een bruikbaar bestand die door het RIFF is ingelezen in Suite4Jeugd voor de 23 gemeenten. Tevens worden de individuele gemeenten voorzien van het eigen deel van dit bestand, zodat ze in een eigen jeugdapplicatie kunnen worden ingelezen. Het bestand bevat nog niet alle relevante velden, maar het bijwerken van deze ontbrekende informatie is veel minder belasting van het handmatig opvoeren van de 1.200 jeugdigen (en minder foutgevoelig).

Suite4Jeugd

Het RIGG heeft haar eigen Jeugdzorg applicatie, Suite4Jeugd ingericht voor het gebruik voor 23 gemeenten. Deze applicatie is de enige route naar de RIGG administratie en daardoor verplicht te gebruiken door BMWE. Dit betekent dat BMWE dubbel moet invoeren, 1 x in de eigen jeugdapplicatie en 1 x in de Suite4Jeugd. Dit pakket is in basis beschikbaar. Er is echter geen koppeling met het GBA systeem, waardoor BSN gegevens handmatig gecheckt moeten worden.

Samenwerking met RIGG

Het RIGG heeft gemeenten uitgenodigd aan een Train-the-Trainer programma, om zo sleutelfiguren binnen gemeenten op te leiden en te voorzien van alle beschikbare info die op dit moment beschikbaar is. BMWE is pro-actief de samenwerking met het RIGG aangegaan en heeft meegedacht en een cruciale bijdrage geleverd aan het proces van het automatisch verrijken van de jeugddossiers. Deze samenwerking heeft er toe geleid:

- dat de gegevens kunnen worden verrijkt door een geautomatiseerde oplossing. Daarmee wordt veel handmatig werk voorkomen. Resteert nog de controle van de ingevoerde gegevens en het aanvullen van de ontbrekende gegevens.
- Om gemeenten beter toe te rusten is een teach-the-teacher traject opgestart om gebruikers op te leiden.
- Er wordt een 'vliegende brigade' ingezet om gemeenten bij te staan bij het resterende handmatige werk.
- Het ict-overleg tussen BMWE met het RIGG vindt intussen structureel plaats.

Samenwerking binnen BMW

Vanaf 2014 hebben de BMW gemeenten gezamenlijk opgetrokken met de aanvliegroute naar de 3 Decentralisaties. Op sommige vlakken bleek dit niet mogelijk/gelukt, omdat de ICT voorzieningen binnen Eemsmond nog los stonden van de BMW omgeving. Ook het verschil in applicatielandschap leidde tot een differentiatie in inrichting. Hierdoor is het onvermijdelijk geweest om tijdelijk de Jeugdapplicatie zowel in BMW als in Eemsmond te moeten installeren.

Parallel aan dit traject loopt het project om Sociale Zaken en Werk van Eemsmond in te vlechten met SoZa BMW. Dit traject is inmiddels in april afgerond. Tevens is toen ook Jeugd van BMW samengevoegd.

Vervolgens zal de data van WMO en Jeugd ook zo spoedig mogelijk worden samengevoegd. De richtdatum hiervoor is 1 juli 2015.

CORV

Binnen de Jeugdwet is een speciaal onderdeel, de justitiële berichtenverwerking. Hiermee kunnen VTO (Verzoeken tot onderzoek) worden gestart en berichten met Raad van de Kinderbescherming en Rechtbanken worden uitgewisseld. Deze berichten moeten of door de gemeente zelf verwerkt worden, of via een gemandateerde partij worden afgehandeld. De 23 Groninger Gemeenten hebben gekozen om deze berichten (en de opvolging op deze berichten) uit te besteden aan Groningen Veilig Thuis (voorheen AMHK). Hiervoor zijn een aantal technische routeringen gereed gemaakt, zodat deze berichten uit naam van BMW naar Groningen Veilig Thuis worden gestuurd. Er is een mandaatovereenkomst getekend die bovenstaande werkwijze autoriseert.

Kwaliteit/Privacy

Door de soms omslachtige manier van registreren, de slechte kwaliteit van aangeleverde gegevens en de onbekendheid van het nieuwe stelsel zullen er mogelijk hiaten in de kwaliteit van gegevens ontstaan. De aangeleverde gegevens zijn door privacy-regels dusdanig karig dat er veelal handmatige controles moeten worden uitgevoerd per dossier, voordat de benodigde gegevens beschikbaar komen. Jeugddossiers zijn hiervan een voorbeeld.

Doordat het zorgproduct dat geleverd wordt niet in de overdrachtsdata zit, moeten alle gevallen eerst geverifieerd worden, voordat de mogelijk eigen bijdrage kan worden bepaald. Naast het zorgproduct is het noodzakelijk te weten wie de gezaghebbende is en in welke gemeente de gezaghebbende woont (woonplaatsbeginsel).. Het verifiëren van deze informatie (schatting: 1.200 gezamenlijk in de BMW gemeenten) is deels via de GBA geverifieerd. De bijzondere gevallen, dat er bijvoorbeeld een justitiële uitspraak is geweest omtrent het gezag, zijn bij de desbetreffende burgerzaken-afdeling nagevraagd. Vooralsnog is de verwachting dat deze informatie eerst per 1 juni voorhanden kan zijn.

Beveiliging/autorisaties

Doordat de 4 gemeenten de taken bundelen op het gebied van Jeugd betekent dat een aantal medewerkers uit naam van 4 gemeenten dezelfde taken uitvoeren. Aangezien de Jeugdwet (en in mindere mate ook de Wmo) omwonden is met inlogprocedures m.b.v. certificaten, tokens, pincodes

en wachtwoorden is de werkmethode erg complex en tijdrovend. De kans bestaat dat uit 'gemak' overall dezelfde wachtwoorden worden gekozen. M.a.w. de mate van beveiliging kan ook in dergelijke gevallen het doel voorbij schieten. Inmiddels worden op diverse vlakken (RIGG, Gegevensknooppunt, Inlichtingenbureau) hard gewerkt om samenwerkingsverbanden te helpen om met 1 keer inloggen alle gemeenten vinnen een samenwerking zichtbaar te krijgen, zodat er efficiënter gewerkt kan worden.

6) PRIVACY

Om als gemeente integrale dienstverlening te kunnen bieden aan burgers in het kader van de drie decentralisaties is het kunnen delen van gegevens binnen en, indien noodzakelijk, over domeinen een randvoorwaarde. Burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat er zorgvuldig wordt omgegaan met persoonsgegevens wanneer zij bepaalde zorg of dienstverlening ontvangen. Natuurlijk hebben gemeenten nu al de verantwoordelijkheid voor het goed en zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens van burgers. Gemeenten zullen in het kader van de decentralisaties echter meer gegevens verwerken en/of meer samenwerken met andere partners. Daarom is 2015 een goed moment om het privacybeleid te (her)formuleren.

Privacybeleid Groninger gemeenten

Ten aanzien van de bescherming van persoonsgegevens is een aantal Groninger gemeenten in samenwerking met de regionale inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) een pilot gestart om te komen tot privacybeleid sociaal domein. Het zijn de volgende gemeenten of clusters van gemeenten:

- DAL (Delfzijl, Loppersum, Appingedam)
- BMW (Bedum, de Marne, Winsum en Eemsmond)
- Oldambt
- De Kompanjie (Pekela en Veendam)

De pilot bestaat uit vijf workshops waarin steeds een ander aspect van privacy aan de orde komt.

1. Beleid

In de workshop over beleid worden 10 Groninger beleidsuitgangspunten geformuleerd. De belangrijkste richtlijnen voor privacy staan in de wet, maar het is mogelijk om hier lokaal een kleur aan te geven. Welke uitgangspunten vinden wij in onze regio belangrijk?

2. Triage

Bij triage worden hulpvragen verhelderd en gerouteerd. Op triagemomenten maken professionals een afweging over noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit van het delen van gegevens. De workshop levert o.a. een triage-instrument voor professionals op.

3. Communicatie naar de professional en de burger

Om het privacybeleid te laten slagen is het van groot belang dat zowel professionals als burgers goed worden geïnformeerd. De workshop levert een handreiking voor de professional op en handvatten over hoe de burger kan worden geïnformeerd.

4. Governance

In deze workshop staat de inrichting van de organisatie centraal. Denk hierbij aan rollen en verantwoordelijkheden, wie voert de regie, wie controleert, hoe wordt verantwoording afgelegd.

5. Beheer en opslag van gegevens

Persoonsgegevens worden in allerlei systemen geregistreerd, gedeeld en openbaar gemaakt. Voorbeeldvragen zijn: is er nagedacht over welke rol welke informatie mag inzien? Wat voor type persoonsgegevens worden opgeslagen?

De beleidsuitgangspunten (workshop 1) zijn inmiddels in concept geformuleerd. Voorstellen zullen binnenkort worden voorgelegd.

7) Financiën

Met betrekking tot de budgetten kan onderscheid worden gemaakt in:

- Producten sociaal domein
- Uitvoeringskosten sociaal domein

Producten sociaal domein

Inkomsten

Het rijk is voornemens om de budgetten voor het sociaal domein neerwaarts bij te stellen. Een voorname reden hiervoor is dat de omvang van het PGB-budget kennelijk lager is dan voorheen werd aangenomen. Welke effecten dat heeft op de omvang van de budgetten BMW is ultimo eerste kwartaal nog ongewis. Daarnaast speelt het solidariteitsbeginsel tussen de 23 Groninger gemeenten. Wat het uiteindelijk effect zal zijn voor het cluster BMW als de voor 4 gemeenten individueel is nog niet te overzien. Naar verwachting zal er meer inzicht zijn bij de monitor over het 2^e kwartaal 2015.

Uitgaven

Voor wat betreft de uitgaven van de productkosten geldt dat er nog onvoldoende inzicht is op wat het perspectief is voor 2015. Gebudgetteerde instellingen worden per voorschot betaald. Van een daadwerkelijke uitnutting op basis van gehonoreerde aanvragen valt nog te weinig te zeggen. Veel bestanden zijn nog in opbouw, uitwisseling van informatie tussen gemeenten, RIGG, aanbieders en budgethouders moet nog op gang komen. Er wordt door alle actoren hard aan gewerkt om dit inzicht wel te krijgen, maar de monitor over het 1^e kwartaal komt daarvoor te vroeg. Naar verwachting kan bij het 2^e kwartaal meer inzicht worden gegeven.

Uitvoeringskosten sociaal domein

Van de beschikbare middelen is voor jeugd 3% gereserveerd voor de versterking van het voorliggend veld en van het wmo-budget 5% voor de transformatie. Binnen dit jeugdbudget is met de instelling afgesproken dat 10% wordt ingezet voor innovatie. Bij de Wmo is een dergelijk budget niet gereserveerd.

Daarnaast is zowel voor jeugd 3% als wmo 3% gereserveerd voor de uitvoeringskosten, wat wil zeggen versterking van de eigen organisatie. Nu we meer zicht krijgen op de daadwerkelijke uitvoering van taken blijkt dat voor 2015 en verder deze budgetten niet toereikend zijn, met name bij jeugd. Zowel bij versterking voorliggend veld als bij de uitvoeringskosten komen we tekort. Bij de wmo lijken we structureel binnen het totaal van de 3% + 5% norm te blijven. Voor 2015 komen we nog tekort.